

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด จำนวน 35 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอโพทะเล

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน การจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีการทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างสิ่งทดแทนเพื่อการอยู่รอดโดยวิธีการต่างๆ

อีกทั้งในปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพทางเกษตร ด้วยสภาพภูมิอากาศที่มีมรสุมพัดผ่านทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก มีความหลากหลายของพืชพันธุ์ นับได้ว่าประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารเลี้ยงประชากรของโลกได้ หรือเป็นครัวของโลก

สภาพปัญหาของเกษตรกรส่วนมากไม่ถนัดในเรื่องของการตลาด ถ้าหากเกษตรกรสามารถนำผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตขึ้นมาและยังตกค้างในมือของตนเองนำมาแปรรูปหรือถนอมอาหารให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เกษตรกรสามารถผลิตได้ภายในครอบครัว หรือรวมตัวรวมกันผลิตก็จะเป็นทางออกของเกษตรกร ในการเพิ่มรายได้ของชุมชนและครอบครัว และเพิ่มอาชีพการมีงานทำให้กับชุมชนได้

อาชีพการทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด เป็น “ช่องทางทำกิน” ที่น่าสนใจ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการที่มาทำธุรกิจเพาะเห็ดยังมีน้อย เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเองหรือกลุ่มไปสู่การบริหารจัดการที่มีมาตรฐานเป็นไปตามหลักการของการประกอบอาชีพ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถเข้าเรียนในหลักสูตร ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีอาชีพหรือมีอาชีพอยู่แล้วแต่ต้องการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาควิชาปฏิบัติกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปะวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถทำก้อนเชื้อเห็ดเห็ด แปรรูปเห็ดและการเก็บรักษาได้

2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ

4. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 11 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ 24 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่องที่ 1 ช่องทางการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด
จำนวน 2 ชั่วโมง

1. ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ
2. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
3. แหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพ
4. ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพ

เรื่องที่ 2 ทักษะการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด
จำนวน 26 ชั่วโมง

1. ประวัติของเห็ดนางฟ้า
2. อุปกรณ์การเพาะเห็ดนางฟ้า
3. การเลือกซื้อวัสดุทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปเห็ด
4. วิธีการการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ดนางฟ้า
5. การบรรจุผลิตภัณฑ์
6. การดูแลรักษาเพื่อบริโภคหรือจำหน่าย

เรื่องที่ 3 การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด จำนวน 4 ชั่วโมง

1. การสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากร
2. ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน
3. กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด
4. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริม การขาย การกระจายสินค้า

เรื่องที่ 4 โครงการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด จำนวน 3 ชั่วโมง

1. ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด
2. การตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ
3. ประเมินโครงการ/ปรับปรุงโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด
5. จัดทำโครงการประกอบอาชีพ การเขียนโครงการ
6. ดำเนินการให้ผู้เรียนนำโครงการประกอบอาชีพ ไปสู่การปฏิบัติจริง
7. การนิเทศ ติดตามประเมินโครงการของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
2. ศึกษาจากวิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพ

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1.1 บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน	30 น.	-
	1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ	30 น.	-
	1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ดได้	1.3 แหล่งเรียนรู้	1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก	30 น.	-
	1.4 บอกทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ดได้	1.4 ทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1.4 กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่	30 น.	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบ ทำก้อนเชื้อเห็ดและ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากเห็ด	1.บอกประวัติของเห็ดนางฟ้าได้ 2. บอกอุปกรณ์ในการเพาะเห็ด นางฟ้า 3. การเลือกซื้อวัสดุทำก้อนเชื้อเห็ด และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 4. วิธีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 5. การบรรจุผลิตภัณฑ์ 6. การดูแลรักษาเพื่อบริโภคหรือ จำหน่าย	1. ประวัติของเห็ดนางฟ้า 2. อุปกรณ์ในการเพาะเห็ดนางฟ้า 3. การเลือกซื้อวัสดุทำก้อนเชื้อเห็ด และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 4. ขั้นตอนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด - การทำแฉนมเห็ด 5. การบรรจุผลิตภัณฑ์ 6. ขั้นตอนการดูแลรักษาเพื่อบริโภคหรือ จำหน่าย	1. ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประวัติของเห็ด นางฟ้า 2. ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารของอุปกรณ์ในการทำก้อน เชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 3. ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารซื้อวัสดุทำก้อนเชื้อเห็ดและ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด และบอกวิธีการ เลือกวัสดุที่เหมาะสมในการทำ 4. อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5. จัดทำแผนการฝึกทักษะทำก้อนเชื้อเห็ดและการ แปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ด 6. จัดให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทำก้อนเชื้อเห็ดและการ แปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ด <u>วิธีการทำก้อนเชื้อเห็ดและแปรรูป</u> 6.1.การคัดสรรวัตถุดิบ 6.2.การทำความสะดวก 6.3.ส่วนผสม 6.4.สาธิต/ปฏิบัติ 6.5.บรรจุหีบห่อพร้อมจำหน่าย 6.6.การคิดต้นทุน การตั้งราคาขาย กำไร 7. จัดบันทึกผลการเรียนรู้ 8. ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด	30 น. 1 ชม. 30 น.	- - - 24 ชม.

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1. สามารถสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากรได้ 2. สามารถศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชนได้ 3. สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาดได้ 4. สามารถคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้าได้	1. สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากร 2. การศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 3. กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด 4. การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร 3.2 ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน 3.3 การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 3.4 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า	1 ชม. 1 ชม. 1 ชม. 1 ชม.	
4. โครงการการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 2. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 4.2 ประโยชน์ของโครงการการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 4.3 องค์ประกอบของโครงการการประกอบอาชีพทำก้อนเชื้อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ	3 ชม.	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 7. ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้	4.4 การเขียนโครงการการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการประกอบอาชีพทำก่อนเชื่อเห็ดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเห็ด	4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		

